

REFERAT Klima-, Teknik- og Miljøudvalget 2022-2025

d. 07-05-2025

Mødedato Onsdag d. 07. maj 2025 kl. 17:00

Mødested Møderum M1.14

Mødedeltagere Bo Brøndum Pedersen, Kristian Nørgaard, Jonathan Kristensen, Helle Bovien, Anders Bo Larsen, Jeanette Christensen Back, Ellen Hvidt Thelle

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Investeringsaftale Novafos 2026 - drøftelse.....	4
Ekspropriation til fællessti mellem Veksø station og transformerstation ved Hove - beslutning.....	5
Vilje til forbud på matrikler inden for boringsnære beskyttelsesområder - beslutning.....	7
Grøn Trepert - borgerinddragelse og prioriteringskriterier for projekter i omlægningsplanen - beslut	9
Orienteringspunkter.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutningstema

Godkendelse af dagsorden.

Kompetence til afgørelse

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at dagsordenen godkendes.

Beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 07-05-2025

Godkendt.

Anders Bo Larsen (V) deltog ikke under punkt 6.

Punkt 2: Investeringsaftale Novafos 2026 - drøftelse

25/6707

Beslutningstema

På baggrund af Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets ønske om at drøfte den kommende Investeringsaftale for Novafos, inden den senere skal godkendes, forelægges udkast til centrale temaer i Investeringsaftalen 2026 til drøftelse. Fra Novafos deltager kommunekoordinator Pernille Sloth.

Kompetence til afgørelse

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udkast til centrale temaer for Investeringsaftale 2026 for Novafos drøftes.

Sagsfremstilling

Novafos' 9 ejerkommuner skal hver især indgå en årlig investeringsaftale med Novafos. Novafos arbejder på et udkast til aftalen, og de centrale temaer for aftalen gennemgås på mødet. Udvalget præsenteres på mødet for, hvad der har været gennemført af projekter i 2024, hvad der fokuseres på i 2025, og hvad der kommer fokus på i 2026.

De centrale temaer for 2026 bliver:

- Byudvikling og regnvandshåndtering især med fokus på Værebros Å.
- Klimatilpasning Smørumnedre for at sikre kapacitet til Kildedal-området.
- Sikre klimatilpasning for Ølstykke-Stenløse samt Ganløse, inkl. Slagslunde.
- Afklaring af Værebros Å systemets kapacitet og robusthed, også relateret til Grøn Trepert.
- Etablere fælles rensestruktur for Frederikssund, Egedal og dele af Ballerup, Furesø og Herlev kommuner.
- Understøtte kommunens planarbejde med klimatilpasning.
- Uvedkommende vand (fejlkoblinger).
- Tillæg til spildevandsplan omkring terrænnært grundvand.
- Bæredygtig indvinding af drikkevand, herunder sikre tilstrækkelig vandressource samt sikre et lavt indhold af især pesticider i drikkevandet.
- Afprøvning og udvikling af renseteknologier for miljøfremmede stoffer.

Det som fylder rigtig meget, og som er centralt at få drøftet, er især balancen mellem prioriteringen af regnvandshåndteringen og byudviklingen. Udledning af regnvand fra nye befæstede områder (byudvikling) er der ofte ikke plads til i vandløbene. Der peges på, at udfordringen løftes ved et større samarbejdsprojekt på tværs af berørte kommuner samt igangsættelse af et kapacitets- og robusthedsanalysearbejde af Værebros Å-systemet for at identificere handlemuligheder på tværs.

På baggrund af drøftelserne udarbejder Novafos en endelig investeringsplan, der godkendes i Novafos' bestyrelse. Den endelige investeringsplan forelægges Økonomiudvalget og Byrådet efter sommerferien.

Konsekvenser for budgettet

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgerdialog

-

Beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 07-05-2025

Drøftet.

Punkt 3: Ekspropriation til fællessti mellem Veksø station og transformerstation ved Hove - beslutning

25/2431

Beslutningstema

På baggrund af Byrådets beslutning om anlæg af en dobbeltrettet fællessti mellem Veksø og Hove skal det besluttes, om arealerhvervelsen, til stien, skal foretages ved metoden ”ekspropriation med forhandling”.

Kompetence til afgørelse

Klima-, Teknik-, og Miljøudvalget – Økonomiudvalget – Byrådet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

- 1) Arealerhvervelsen til Veksø-Hove stien foretages ved metoden ”ekspropriation med forhandling”.
- 2) Forhandlingsperioden for erstatning fastlægges til 8 uger.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede ved budgetforhandlingerne i 2024 at anlægge en dobbeltrettet fællessti mellem Veksø Station og transformerstationen nord for Hove. Stien etableres i kanten af Hovevej og Lundevej, se bilag.

Ved anlæg af stien skal der erhverves arealer fra lodsejerne langs vejene til etablering af etape 1 (Jægerbakken – Løjesøvej) og 2 (Løjesøvej – Transformerstationen). Arealerhvervelsen forventes at berøre 10 matrikler fordelt på i alt 6 lodsejere/medejere. Den forventede arealerhvervelse for stien ses af bilag 2, dog er Etape 2 udelukkende skitseret, og Etape 0 (Veksø Station – Jægerbakken) er ændret, så den forventes etableret på offentligt vejareal eller på arealer, som kommunen ejer.

På nuværende stade planlægges at etablere stien med dyrkningsskråninger, hvorved behovet for permanent arealerhvervelse reduceres til et minimum, idet en del af arealerne kan gives tilbage til dyrkning hos lodsejer, efter stien er anlagt.

Arealer kan erhverves på flere måder: ved ekspropriation, frivillige aftaler eller en kombination – ekspropriation med forhandling. Hver metode har fordele og ulemper for både lodsejere og kommunen.

For lodsejere kan det være indgribende at afgive areal, især hvis de ikke føler sig inddraget. De ønsker typisk skattefri erstatning. Kommunen har behov for en overskuelig proces og mulighed for at styre tidsplanen.

Ved ren ekspropriation sikres skattefrihed og klagemuligheder, men lodsejerne kan føle sig tilsidesat. Frivillige aftaler giver større inddragelse, men kan gøre processen mere usikker og fjerner muligheden for klage.

Ekspropriation med forhandling kombinerer fordelene. Kommunen følger ekspropriationsreglerne, men forlænger varslingsperioden fra 4 til 8 uger for at give tid til forhandling om erstatning. Lodsejerne inddrages og kan få tilbud på fx nyt hegn, så erstatningen dækker reelle tab. Skattefrihed følger automatisk af lovgivningen.

Kommunen får en klar tidsplan og en enkel proces. Hvis der ikke opnås enighed inden for 8 uger, fastsættes erstatningen ved åstedsforretningen, og lodsejerne kan klage.

Administrationen anbefaler, at stiens arealer mellem Veksø Station og Transformerstationen erhverves ved ekspropriation med forhandling. Dermed sikres både inddragelse af lodsejerne og en effektiv proces. Et byrådsmedlem skal deltage ved åstedsforretningen.

Konsekvenser for budgettet

Sagen medfører ingen bevillingsmæssige konsekvenser i sig selv.

Borgerdialog

I forbindelse med udførsel af undersøgelser for Veksø-Hove stien har kommunen ansat et landinspektørfirma til at forestå processen med at indgå frivillige aftaler med lodsejere langs det fremtidige trace.

Der har i den forbindelse været enkelte borgerhenvendelser til administrationen knyttet til de frivillige aftaler. Henvendelserne har haft karakter af afklaring – spørgsmål til uddybning af projektet og beskrivelse af

underskriftsprocedure. Administrationen er i øjeblikket i proces med underskrivelse af endelige aftaler og udbetaling af erstatning.

Beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 07-05-2025

Anbefalet.

Bilag

Bilag til dagsordenspunkt

Bilag til dagsordenspunkt

Bilag til dagsordenspunkt

Bilag til dagsordenspunkt

Bilag til dagsordenspunkt

Punkt 4: Vilje til forbud på matrikler inden for boringsnære beskyttelsesområder - beslutning

24/12636

Beslutningstema

På baggrund af lovgivning om Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO'er) skal det besluttet, om der er vilje til at meddele påbud/forbud på konkrete matrikler inden for boringsnære beskyttelsesområder for at stille lodsejere og vandforsyninger bedst muligt i forhandlingen om indgåelse af frivillige aftaler.

Kompetence til afgørelse

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget - Økonomiudvalget – Byrådet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at der er vilje til at meddele påbud eller forbud på konkrete matrikler inden for boringsnære beskyttelsesområder, jf. Miljøbeskyttelseslovens §§ 24, § 24 a og § 26 a.

Sagsfremstilling

Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) er udpegede nærområder til boringer til almene vandforsyninger, hvor der kan være en særlig risiko for forurening af det grundvand, som bruges til drikkevand. Ifølge Miljøbeskyttelseslovens nye § 24 a er kommunerne fremover forpligtigede til at udstede påbud eller forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider inden for BNBO.

I et særskilt dagsordenspunkt tages der stilling til, hvordan erstatningen skal beregnes for alle de boringsnære beskyttelsesområder.

Påbudsvilje

Dette dagsordenspunkt handler om få matrikler, hvor der skal tages stilling til påbudsvilje.

På møde d. 27. april 2022 godkendte Byrådet vilje om påbud på konkrete matrikler inden for boringsnære beskyttelsesområder, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 24 og § 26 a, på nær for Nybølle Øst Kildeplads tilhørende HOFOR samt enkelte, mindre matrikler i andre BNBO'er.

Nybølle Øst Kildeplads blev ikke inkluderet i 2022, da kildepladsen for nyligt var blevet renoveret og BNBO-arealet stod til genberegning. Denne beregning står Miljøstyrelsen for. Det har dog siden vist sig, at genberegningen ikke kom så hurtigt som forventet, og administrationen afventer stadig styrelsen. Derfor er administrationen nødt til at meddele forbud ud fra det nuværende BNBO-areal.

At de andre mindre matrikler inden for BNBO, der ikke blev inkluderet i 2022, skal inkluderes nu, skyldes beskrivelse i Miljøstyrelsens nye vejledning om BNBO.

For en enkelt matrikel ved Slagslunde Vandværk gælder det, at det ved erstatningsopgørelsen af dyrkningsmæssige årsager blev vurderet, at et mindre areal uden for BNBO skal have forbud mod pesticider.

Klima-, Teknik-, og Miljøudvalget er blevet orienteret om den nye § 24 a d. 14. august 2024. Forbud efter § 24 a kan suppleres med forbud efter § 24 eller § 26 a i Miljøbeskyttelsesloven, jf. Miljøstyrelsens Vejledning om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Proces for kommende forbud

- Der er 2 kommunale matrikler, hvor forbuddet er under tinglysning.
- HOFOR har indgået 4 frivillige aftaler (Egholm, Nybølle Øst og Bogøgård Kildepladser), hvor aftalerne ligeledes er under tinglysning.

Derudover, skal der som udgangspunkt varsles og nedlægges 33 forbud (nogle af forbuddene vedrører flere ejendomme):

- 21 varsler om forbud er sendt.
- 12 varsler om forbud mangler at blive sendt – heraf forventes 4 af dem at blive frivillige aftaler.

Det forventes, at de sidste forbud mod pesticider sendes ud i løbet af juli.

Om skattefritagelse ved forbud

Inden kommunen nedlægger påbud eller forbud, skal lodsejer tilbydes en frivillig aftale om ikke at anvende pesticider til erhvervsmæssig brug, jf. § 24 a i Miljøbeskyttelsesloven. Ved indgåelse af en frivillig aftale har lodsejer skattefordel, hvis Byrådet har vedtaget, at der er vilje til at meddele påbud eller forbud efter miljøbeskyttelseslovens BNBO-regler, hvis en frivillig aftale ikke er mulig. Lodsejer kan anmode SKAT om en forhåndstilkendegivelse vedrørende mulighed for skattefordel forud for indgåelse af en frivillig aftale, hvis visse betingelser er opfyldte.

Der er lodsejere med arealer inden for BNBO til Nybølle Øst Kildeplads, Egholm Kildeplads og Slagslunde Vandværk, som gerne vil indgå frivillig aftale med vandforsyningen om pesticidfri drift.

Ved dokumentation over for SKAT skal det klart fremgå af den politiske beslutning om påbudsvilje, hvilke arealer der bliver pålagt restriktioner. Herunder en skitse med matrikelnumre på arealerne.

Områder, hvor der skal nedlægges forbud mod pesticider

Af bilaget fremgår konkrete matrikler inden for de pågældende BNBO, som er risikovurderet og fundet sårbare over for pesticider, og hvor der endnu ikke er udvist påbudsvilje. Efter Miljøstyrelsens nye Vejledning om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) fremgår det, hvorfor disse arealer er udvalgt. Det beskrives, at der på alle arealer inden for et BNBO, med nuværende eller potentielt fremtidig erhvervsmæssig anvendelse af pesticider, bør sikres varig beskyttelse mod disse – medmindre, der allerede er et forbud på arealet.

Administrationen indstiller, at det besluttes, at der er påbudsvilje efter miljøbeskyttelseslovens BNBO-regler på de konkrete matrikler, som er vist i bilaget. Dette for at sikre bedst mulige betingelser for at indgå frivillige aftaler om pesticidfri drift på arealerne.

Konsekvenser for budgettet

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgerdialog

HOFOR og kommunen er løbende i dialog med lodsejere i forbindelse med frivillige aftaler og nedlæggelse af påbud eller forbud.

Beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 07-05-2025

Anbefalet.

Bilag

Oversigt over konkrete matrikler inden for BNBO, Nybølle Øst Kildeplads m.fl.

Punkt 5: Grøn Trepert - borgerinddragelse og prioriteringskriterier for projekter i omlægningsplanen - beslutning

24/16614

Beslutningstema

På baggrund af Grøn Trepert skal Egedal Kommune udarbejde en dynamisk arealomlægningsplan inden udgangen af 2025. For at sikre den bedste udnyttelse af vores arealer skal der tages stilling til hvilke prioriteringskriterier, der skal ligge til grund for projekterne i omlægningsplanen, ligesom processen for inddragelse af lodsejere skal godkendes.

Kompetence til afgørelse

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget – Økonomiudvalget - Byrådet

Indstilling

Det indstilles, at:

1. Udpengning af projekter og dermed Egedal Kommunes omlægningsplan udarbejdes efter nedenstående prioriteringskriterier.
2. Berørte lodsejere i potentielle projektområder inviteres til lokale borgermøder i efteråret 2025.

Sagsfremstilling

Med Grøn Trepert skal der sikres en grøn omstilling af dansk landbrug, så Danmark når sit klimamål, opfylder vandrammedirektivets mål om god økologisk tilstand og samtidig beskytter og udvikler vores natur- og drikkevandsressourcer til gavn for kommende generationer.

I 2025 skal alle de 23 lokale trepartar udarbejde omlægningsplaner, der skal bidrage til de nationale mål om dels udtagning af 140.000 lavbundsjord og dels reduktion af knap 14.000 ton kvælstof. Der er ikke kommunespecifikke krav til omlægningsplanerne, som skal godkendes i kommunernes byråd senest ved udgangen af 2025.

Den grønne trepart indeholder også et nationalt mål om 250.000 ha skovrejsning, men skovrejsning er pt. ikke et krav i omlægningsplanerne. Egedal Kommune har et ambitiøst klimamål om 630 ha ny skov inden 2040, og derfor opstartes processen med at inddrage lodsejere og finde arealer til skovrejsning nu, så der allerede i år kan meldes de første skovrejsningsprojekter ind i omlægningsplanen. Indsatsen sættes i gang med et borgermøde om skov i maj.

Prioritering af arealer

Omlægningsplanen består af en række projekter, som er prioriteret og indmeldt som den samlede plan.

Udover udtagning af lavbundsjord, og reduktion af kvælstof, skal omlægningsplanen så vidt muligt bidrage til mere natur, forbedret biodiversitet og drikkevandsbeskyttelse. Derfor er det vigtigt, at omlægningsplanen udpeger og prioriterer de arealer, hvor der er mulighed for at opnå flest positive effekter. På samme måde har valg af projekttype betydning for de forskellige synergier, se bilag. For eksempel er et mini-vådområde meget effektivt ift. at reducere kvælstof, men har begrænset CO₂-effekt.

Det anbefales på den baggrund, at omlægningsplanen udpeger de arealer og projekter, hvor der opnås flest mulige synergieffekter i form af biodiversitet, sammenhængende natur, grundvandsbeskyttelse, vandhåndtering, klimatilpasning samt bynær natur og rekreative områder.

På baggrund af ovenstående anbefaler administrationen, at der prioriteres en række projekter, som udgør omlægningsplanen.

Når projekterne skal udvælges, sker det ud fra følgende prioriteringskriterier:

- Arealer, der har størst effekt på både CO₂- og kvælstofreduktion prioriteres højt.
- Arealer med potentiale for synergier prioriteres højt.
- Store, sammenhængende områder prioriteres højt.
- Lavbundsarealer og potentielle vådområder friholdes så vidt muligt for etablering af minivådområder.

Prioriteringskriterierne skal fungere som en afvejning af de forskellige interesser, der kan knytte sig til et areal. Det skal understreges, at ingen kriterier kan være til hinder for konkrete projekter, som en lodsejer måtte ønske. Som eksempel kan ønsket om et stort, sammenhængende vådområde ikke udelukke, at en lodsejer kan få gennemført f.eks. et minivådområde.

Proces for inddragelse af berørte lodsejere

Realiseringen af omlægningsplanen beror på frivillig deltagelse af lodsejerne. Derfor er det vigtigt, at de inddrages i processen allerede fra start. Administrationen har oprettet en særskilt hjemmeside om Grøn Trepert, en direkte mail-adgang, hvor interesserede lodsejere kan henvende sig, og der er holdt en række individuelle møder.

Derudover foreslår administrationen at invitere til lokale lodsejermøder i løbet af efteråret 2025. Lodsejere med lavbundsarealer inden for potentielle projektområder inviteres til borgermøder ud fra en geografisk opdeling af kommunen, så der afholdes et mindre antal borgermøder. Ét borgermøde kan således dække over flere projektområder. I de områder, hvor et projektområde berører flere kommuner, vil vi gå i dialog med nabokommuner med henblik på at afholde et fælles borgermøde. På møderne vil administrationen gennemgå mulighederne for områderne uden dog at konkretisere projekterne.

Først når der er afholdt et borgermøde i lokalområdet, og lodsejerne er informeret om, at deres jord indgår i et potentielt projektområde, vil kommunen tegne projektet ind i omlægningsplanen. Det er væsentligt at præcisere, at omlægningsplanen beskriver potentielle projektarealer, og der vil altid blive foretaget yderligere inddragelse af berørte lodsejere, inden der ansøges om et konkret projekt.

Alternativt kan der inviteres til endnu et stormøde for landbrug og lodsejere, eller holdes åbent hus over en række dage, hvor lodsejere, med relevante arealer, kan komme forbi til en snak med administrationen om muligheder for deres arealer.

Hvis den samlede omlægningsplan for Danmark ikke sikrer opfyldelse af det fastsatte mål om lavbundsindsatser, vil der i 2027 blive taget stilling til, om den CO₂-afgift, der indføres fra 2028 skal være højere end forudsat i aftalen om Grøn Trepert.

I juni 2025 forelægges Byrådet et dagsordenspunkt om ambitionsniveauet for omlægningsplanen, hvor der skal tages stilling til hvor mange projekter, der skal indgå i planen set i forhold til kommunens indsatsbehov, dvs. om, og i givet fald, hvor meget ekstra, der skal meldes ind end kommunens indsatsbehov.

Konsekvenser for budgettet

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser. I forbindelse med Grøn Trepert forventer Egedal Kommune at få tildelt 340.000 kr. i 2025 til medarbejderressourcer.

Borgerdialog

Prioriteringskriterierne er drøftet i sparringsgruppen for Grøn Trepert, hvor Nordsjællands Landboforening (NOLA), Danmarks Naturfredningsforening (DN) Egedal samt Kontaktudvalget for de Private Vandværker i Egedal Kommune (KVE) deltager, hvor der var opbakning til kriterierne. Der planlægges desuden borgerdialog som beskrevet i dagsordenspunktet.

Beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 07-05-2025

Anbefalet.

Punkt 6: Orienteringspunkter

Beslutningstema

Sager til orientering.

Kompetence til afgørelse

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Administration og udvalg orienterer om verserende sager, herunder:

- Lokal Grøn Trepert, der afholdes sparringsgruppemøde inden KTMU mødet.
- Henvendelser til udvalget
- Istandsættelse af parkeringsplads ved tennishallen
- Status for påbud om BNBO'er
- Afholdt interessant møde om busbestilling
- Afholdt åbent borgermøde om klimatilpasning (delområde Ølstykke-stenløse)
- Kommende borgermøde om jordterrænregulering den 13. maj
- Kommende borgermøde om skov den 14. maj
- Novafos Vandkonference den 27. maj.
- Udsætning af bier
- Får til naturpleje
- Klima-alliancen afholder arrangement om "Klar til klimavalg" den 26. maj 2025.

Beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget den 07-05-2025

Taget til efterretning.